

1 Instituce disponující daty ve vzdělávání

Následující podkapitoly představují jednotlivé instituce jakožto datové zdroje. Ty jsou seřazeny jednak dle důležitosti ve vztahu ke sběru dat a hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání v ČR, jednak dle užitečnosti pro propojení s mezinárodními šetřeními PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS atd. jako jednoho z důležitých cílů projektu KSH. Analýza se věnuje jak zdrojům z veřejné správy, veřejných institucí, tak i zdrojům z neziskového sektoru a soukromých organizací.

1.1 Česká školní inspekce

Česká školní inspekce disponuje elektronickým systémem InspIS s několika moduly (Portál, SET, ŠVP, e-Learning, DATA), přičemž pro analytickou činnost v rámci projektu KSH je stěžejním modul DATA a modul SET, ze kterého pochází data z testování žáků. Přístupnost modulu DATA pro autory analýzy a upotřebitelnost dat v něm dostupných je motivací pro hlubší popis práce s daty z tohoto systému. **InspIS DATA – systém pro elektronický sběr dat** – je „hlavním informačním systémem ČŠI pro zjišťování a vyhodnocování informací souvisejících se vzděláváním a s výkonem hodnotících a kontrolních činností v rámci počátečního vzdělávání. Zároveň slouží také pro organizaci činností ČŠI. Do systému InspIS DATA jsou povinně registrovány všechny školy a všechna školská zařízení, která jeho prostřednictvím plní část svých zákonných povinností vůči ČŠI (jako je např. realizace inspekčních elektronických zjišťování, zasílání záznamů o školních úrazech apod.)“.²

Systém InspIS DATA poskytuje v kontextu analytických činností strojově čitelná, analyticky využitelná a jednoduše dostupná data pro potřeby primárních i sekundárních analýz průběhu, výsledků a podmínek vzdělávání, využívání specifických výukových nástrojů a metod či vzdělávání marginalizovaných skupin populace ČR. Datové zdroje získané z tohoto systému tvoří společně s výsledky mezinárodních srovnávacích testování základ pro dílčí i sekundární analýzy ve vybraných zájmových oblastech v rámci projektu KSH. Tato data jsou po schválení ze strany ČŠI přístupná pracovníkům této instituce, dále pak samotným školám a jejím zaměstnancům. Vzhledem k povaze dat je různým subjektům umožněn přístup pouze k vybraným datům. Obdobně tomu je pochopitelně i uvnitř ČŠI samotné.

Formuláře v systému InspIS mohou být filtrovány na *neplatné* (již uzavřené a odevzdané dotazníky) a *platné* (dosud systémově neuzavřené dotazníky, u nichž však samotný sběr dat může být již ukončen). Primární řazení formulářů probíhá pomocí pořadového číselného identifikátoru, který je v čase u jednotlivých formulářů stabilní. Nereflektuje však skutečné časové pořadí (tj. datum vytvoření/platnosti dotazníku). Seznam datových souborů je možné filtrovat jak na základě typu formuláře, tak podle zvoleného časového období v rozmezí od jednoho dne až po jeden školní rok (minulý – současný – příští).

Systém InspIS DATA neumožňuje filtrování formulářů elektronického zjišťování dle tematického zaměření dotazníků. Nelze tedy jednoduše odfiltrovat např. učitelské dotazníky. Alternativou tematického filtrování je standardní vyhledávání skrze výskyt textového řetězce; některé potenciálně důležité formuláře je však bohužel možné při tomto způsobu vyhledávání přehlédnout. Řazení v případě vyhledávání přes textový řetězec probíhá dle výše zmíněného číselného identifikátoru.

Seznam datových souborů v systému InspIS DATA není doprovázen informacemi o průběhu sběru dat (elektronicky či prostřednictvím osobní návštěvy inspektora s následným zanesením do systému), označením rozsáhlosti šetření (výběrové šetření vs. plošné šetření), informací o počtu případů, otázek a úrovni agregace dat ani označením úrovně dotazování (tedy zda byli

² Zdroj: webové stránky ČŠI.